

Spis treści

Streszczenie	9
Summary	11
1. Wprowadzenie	13
1.1. Przedmiot rozprawy	13
1.2. Cel i teza pracy	16
1.3. Zakres pracy	18
2. Zarys historii górnictwa i kartografii górniczej na ziemiach polskich	19
2.1. Zarys historii górnictwa na ziemiach polskich	19
2.2. Rozwój kartografii górniczej	23
2.2.1. Rozwój kartografii górniczej w Europie	23
2.2.2. Rozwój kartografii górniczej w Polsce	25
2.2.2.1. Uwagi wstępne	25
2.2.2.2. Kartografia górnicza na Śląsku	29
2.2.2.3. Kartografia górnicza w Małopolsce	36
2.2.2.4. Podsumowanie	39
3. Prawo górnicze i przepisy prawne dotyczące kartografii górniczej oraz archiwizowania i udostępniania zbiorów kartograficznych	41
3.1. Przepisy prawne na ziemiach polskich dotyczące górnictwa i kartografii górniczej – zarys historyczny	41
3.1.1. Uwagi ogólne	41
3.1.2. Prawo górnicze na ziemiach polskich przed 1918 r.	41
3.1.2.1. Górnicze prawo zwyczajowe	42
3.1.2.2. Górnicze prawo pisane do 1918 r.	42
3.1.3. Prawo górnicze z 1930 r.	48
3.1.4. Prawo górnicze z 1953 r.	49
3.1.5. Aktualne prawo górniczo-geologiczne z 1994 r.	52
3.2. Przepisy prawne dotyczące archiwizowania materiałów kartografii górniczej zgodnie z geostandardami ISO serii 19100 i normami górniczymi	54

4. Charakterystyka archiwalnych zbiorów i katalogów map górniczych	57
4.1. Ocena materiałów źródłowych	57
4.2. Zbiory archiwalnych map górniczych, dokumentów kartograficznych i katalogów	67
4.2.1. Uwagi wstępne	67
4.2.2. Atlasy i zbiorcze mapy górnicze	67
4.2.3. Katalogi	74
4.2.3.1. Uwagi wstępne	74
4.2.3.2. Katalog WUG we Wrocławiu i katalog kopalń węgla brunatnego	74
4.2.3.3. Katalog Piotra Greinera	74
4.2.3.4. Katalog map ze zbiorów Muzeum Śląskiego w Katowicach	75
4.2.3.5. Katalog map z Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce	76
4.2.3.6. Katalog map i planów oraz księgi posiadłości żupy solnej Bochnia 1786–1958	77
4.3. Podsumowanie	78
5. System informatyczny MICARIS	79
5.1. Wprowadzenie	79
5.2. Planowanie systemu	80
5.3. Projekt baz danych	81
5.3.1. Bazy danych przestrzennych	81
5.3.2. System zarządzania bazą danych	85
5.4. Posługiwanie się systemem informacji MICARIS	87
5.5. Cele, oczekiwania, propozycje dotyczące systemu MICARIS	90
6. Układy współrzędnych na mapach górniczych	91
6.1. Wprowadzenie	91
6.2. Triangulacje i katalogi punktów trygonometrycznych	92
6.2.1. Uwagi wstępne	92
6.2.2. Triangulacje	93
6.2.3. Katalogi współrzędnych punktów osnowy	94
6.3. Układy współrzędnych stosowane na archiwalnych mapach górniczych	95
6.3.1. Układy współrzędnych na mapach górniczych	95
6.3.2. Układy współrzędnych geograficznych	97
6.3.3. Lokalny układ współrzędnych „Sucha Góra”	98
6.3.4. Układ „Pszowski”	98
6.3.5. Układ „Waldenburg”	98
6.4. Badanie lokalnego układu współrzędnych „Sucha Góra”	99
6.4.1. Definicja i rodzaje lokalnego układu „Sucha Góra”	99
6.4.2. Wyznaczenie współczynników transformacji w oparciu o wspólne szczegóły terenowe	101

6.4.3. Wyznaczenie współczynników transformacji na podstawie współrzędnych katalogowych	106
6.4.3.1. Wykorzystanie współrzędnych punktów katalogowych z triangulacji z 1926 r.	106
6.4.3.2. Wykorzystanie współrzędnych punktów katalogowych zestawionych przez J. Michałowskiego i T. Sikorskiego	109
6.4.4. Transformacja układu „Sucha Góra” do BL _{WGS84} oraz transformacja odwrotna w oparciu o współrzędne otrzymane z aktualnych pomiarów	112
7. Przykłady baz danych i map specjalnych dla historycznych pól górniczych ...	117
7.1. Wprowadzenie	117
7.2. Charakterystyka historycznych pól górniczych	117
7.3. Bazy danych pól górniczych węgla kamiennego i brunatnego oraz rud cynku i ołowiu	120
7.4. Mapy pól górniczych dla wybranych rejonów górniczych	120
8. Przykłady wykorzystania archiwalnych map górniczych w sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego i prowadzeniu inwestycji na terenach gmin górniczych	130
8.1. Wprowadzenie	130
8.2. Badanie przydatności archiwalnych map górniczych z rejonu Piekar Śląskich w planach zagospodarowania przestrzennego gminy	132
8.2.1. Analiza położenia szybów na współczesnych i archiwalnych mapach górniczych	132
8.2.2. Ocena zagrożenia terenu pogórniczego w oparciu o mapy <i>Erzkarte</i> ...	139
8.3. Wykorzystanie systemu MICARIS w praktyce	143
8.4. Uwagi i wnioski	145
9. Podsumowanie i wnioski	147
Literatura	150